

El MUHBA té el suport del Cercle del Museu d'Història de Barcelona.

Patrons benefactors: El Periódico, Aigües de Barcelona, Albertis, Gas Natural Fenosa, Repsol. Patrons institucionals: Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, Consell Econòmic i Social de Barcelona, Ateneu Barcelonès, Sport-Cultura Barcelona, Associació Consell de Cent, Institut Europeu de la Mediterrània, Fundació Centre Internacional de Música Antiga, Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya, Fundació Museu Historicosocial de la Maquinista Terrestre i Marítima, S.A. i de Macosa i Cambra de Comerç de Barcelona. Associats: iGuzzini, Amics: Canon, Grup Julià.

MUHBA

Museu d'Història de Barcelona

Informació i reserves:

Tel: 93 256 21 22
reservesmuhba@bcn.cat

Horari d'atenció:

De dilluns a divendres feiners
De 10 a 14 i de 16 a 19 h

museuhistoria.bcn.cat

Codi: 16/09/02/CRE

Portada: Gustave Doré. Gravet, 1862. AHCB | DL B.00000000-2017

bcn.cat/
museuhistoria
facebook.com/barcelonacultura
twitter.com/bcn cultura

CICLES DE CONFERÈNCIES

GENT DE LA CASA GRAN (1977-1983)

PRIMER CICLE DE CONFERÈNCIES

Coordinació: Eugeni Forradellas, Joan Fuster i Joan Roca.

L'Associació Consell de Cent i el MUHBA organitzen un cicle de conferències sobre directrius, plans i propostes que, des de la Casa Gran, es van dur a terme per consolidar el procés de la transició democràtica a Barcelona. Tot un seguit de protagonistes d'aquell moment històric ens explicaran els processos viscuts i les problemàtiques generades entorn de la gestió i les transformacions produïdes aquells anys a l'Ajuntament de Barcelona, en camps com l'urbanisme, la planificació i les finances. Altres temes es tractaran en un proper cicle.

La transició a Barcelona. Les eleccions municipals de 1979

Taula-debat amb Jordi Borja i Enric Truñó. Presidida i moderada per Eugeni Forradellas.

Fila zero amb la presència de persones que van participar directament en el procés.

Dimecres 15 de febrer, de 18.30 a 20.30 h.

Urbanisme: del Pla comarcal a la planificació democràtica

Taula-debat amb Joan Antoni Solans i Rafael Cáceres.

Presidida per Josep Miquel Abad. Moderada per Joan Roca.

Fila zero amb la presència de persones que van participar directament en el procés

Dimecres 1 de març, de 18.30 a 20.30 h.

Planificació estratègica, sistemes d'informació i comunicació

Taula-debat amb Manuel de Forn i Ernest Maragall.

Presidida per Guerau Ruiz Pena. Moderada per Carme San Miguel.

Fila zero amb la presència de persones que van participar directament en el procés.

Dimecres 15 de març, de 18.30 a 20.30 h.

Economia i finances: pressupost i endeutament

Taula-debat amb Joan Angelet i Guillem Sánchez.

Presidida per Joaquim de Nadal. Moderada per Antoni Comas. Fila zero amb la presència de persones que van participar directament en el procés.

Dimecres 29 de març, de 18.30 a 20.30 h.

BCN CALIDOSCOPIES LITERARIS

CICLE DE CONVERSES OBERTES

Coordinació i moderació: Oriol Izquierdo.

La lectura d'una obra literària ens il·lumina sobre un moment, un espai o uns fets històrics amb tanta força com la recerca més documentada.

La febre d'or, de Narcís Oller, i la riquesa a la Barcelona de la fi del segle XIX

Martín Rodrigo Alharilla, historiador; Pere Gabriel, historiador, i Magí Sunyer, estudiós de la literatura.

Dissabte 25 de febrer, d'11.00 a 13.00 h.

Suburbi, de Xavier Benguerel, una mirada sobre el Poblenou d'abans

Joan Carles Luque, historiador; Carles Cortés, estudiós de la literatura, i Joan Rendé, escriptor.

Dissabte 25 de març, d'11.00 a 13.00 h.

La Barcelona culta i la Barcelona baixa a través del *Pigmalió* de Joan Oliver

Ferran Aisa, historiador; Emili Boix, filòleg, i Pau Vidal, escriptor.

Dissabte 29 d'abril, d'11.00 a 13.00 h.

La terra prohibida, de Manuel de Pedrolo, i la irreal Barcelona de postguerra

Maria Campillo, estudiosa de la literatura; Xavier Ferré, historiador, i Francesc Vilanova, historiador.

Dissabte 27 de maig, d'11.00 a 13.00 h.

Lloc: MUHBA Vil·la Joana. Ctra. de l'Església, 104 08017 Barcelona

DONES CREADORES

Cicle organitzat a Fabra i Coats conjuntament per la Fàbrica de la Creació, el MUHBA i el Districte de Sant Andreu, en motiu del Dia de la Dona Treballadora. Les sessions tindran lloc els dies 16, 22 i 30 de març, a les 19h, amb la participació de Marta Delclós, Mònica Borrell i el co-lectiu Dones Constructores. El dia 30, a les 20h, espectacle Presonera-es de la Cia. Alçada Mínima del Districte de Sant Andreu i dirigit per Neus Vila Pons.

Consulteu el programa a la web.

PRESENTACIONS

L'Havana i Barcelona. Història de dues ciutats, 1779-1936

Museu d'Història de Barcelona, Oficina del Historiador de La Habana i la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional

Documental

Dijous 23 de març, a les 19 h.

Lloc: MUHBA plaça del Rei, sala Martí l'Humà. Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

PUBLICACIONS

Indians/Bcn

A càrrec d'Aymara Arreaza, Lorena Bou i Martín Rodrigo Alharilla.

Dijous 9 de febrer, a les 19 h.

Intervenir a la muralla romana

Eduard Riu-Barrera, editor

Dijous 20 d'abril, a les 19 h.

Barcelona recta y corba

Josep M. Rovira

Data per determinar

Lloc: MUHBA plaça del Rei, sala Martí l'Humà.

Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

FORMACIÓ

Barcelona-Europa. Literatura i història comparada dels intel·lectuals

Aquest màster, iniciativa de la Universitat de Barcelona en col·laboració amb el Museu d'Història de Barcelona, ofereix formació de postgrau sobre la història literària i intel·lectual de la ciutat de Barcelona en el marc d'una reflexió sobre el lloc de Catalunya a Europa des del segle XIX fins al darrer quart del segle XX. El màster està format per dos postgraus, Història intel·lectual de Barcelona i Història de l'europeisme cultural a Catalunya, i per sis mòduls, cadascun dels quals es pot cursar de manera independent com a curs monogràfic amb certificació pròpia.

Més informació a: ub.edu/masterbcn-eu-lhci/ca/activitat

En el marc d'aquest Màster i per la inauguració d'un dels mòduls, Ciutats per Pensar Europa, s'impartirà la conferència: **Barcelona, la màquina d'escriure**, Francesc Serés, escriptor.

Dijous 27 d'abril, a les 19 h.

MUHBA Vil·la Joana (carretera de l'Església, 104. Baixador de Vallvidrera).

Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

Intervenció i gestió del paisatge i del patrimoni

Postgrau organitzat per la UAB i el MUHBA

El postgrau té com a objectiu la formació d'experts habilitats per integrar i dirigir equips multidisciplinaris que desenvolupin projectes d'intervenció i gestió centrats en el camp del patrimoni històric i del paisatge urbà. Es tracta d'un programa d'especialització professional de la UAB en col·laboració amb el MUHBA.

MUHBA, plaça del Rei, sala Francesc Carreras Candi.

Més informació a: geografia.uab.es/paisatge

Relats urbans. Teoria i pràctica de l'itinerari històric

El postgrau aglutina, de manera força innovadora, continguts relacionats amb la història urbana, el patrimoni, el turisme cultural i l'art dramàtic. El programa se centra en la pràctica de l'itinerari i proposa un mètode per construir punts de vista originals sobre la ciutat i expressar-los d'una manera eficaç, amb tant de rigor històric com de competència performativa.

Més informació a: Museumhistoria.bcn.cat/es/node/857

FEBRER
JUNY 2017

CENTRE
DE RECERCA
I DEBAT

DIÀLEGS
PUBLICACIONS
SEMINARIS
JORNADES
ESTUDIS

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

Ajuntament de
Barcelona

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i per comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni historicoartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

154. Jardins i música a la Barcelona de Gaudí
Jorge de Persia, crític musical • **Dilluns 6 de febrer, 19 h.**

155. El *Libre d'aparellar de menjar*, segle XIV: una síntesis de la literatura gastronòmica medieval
Joan Santanach, UB • **Dilluns 20 de febrer, 19 h.**

156. El rellotge dels flamencs de la Catedral de Barcelona, 1577
Joaquim Agulló, Professor Emèrit UPC • **Dilluns 6 de març, 19 h.**

157. Joan Lluhí i Vallescà. L'home que portà la República entre Barcelona i Madrid (1897-1944)
Arnau González Vilalta, UAB, i Enric Ucelay Da Cal, UAB.
Dilluns 20 de març, a les 19 h.

158. Dalí i Barcelona
Ricardo Mas Peinado, historiador de l'art • **Dilluns 3 d'abril, 19 h.**

159. Des de la legalitat: entitats civils i oposició al franquisme
Marc Zanón i Pérez, UPF • **Dilluns 24 d'abril, 19 h.**

160. La muralla romana de Bàrcino: noves perspectives
Alessandro Ravotto, arqueòleg • **Dilluns 8 de maig, 19 h.**

161. Els primers anys de la comunitat israelita de Barcelona, 1914-1954
Manu Valentín, historiador • **Dilluns 22 de maig, 19 h.**

162. El Palau Reial Major de Barcelona: els grans interrogants
Ramon Pujades, MUHBA • **Dilluns 12 de juny, 19 h.**

Lloc: MUHBA plaça del Rei, sala Martí l'Humà i MUHBA plaça del Rei, sala Carreras Candi.
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

Models de la cartografia urbana espanyola: una anàlisi històrica

La representació cartogràfica de les ciutats ha evolucionat seguint diferents models o tradicions específics, cadascun dels quals té un origen peculiar, un llenguatge propi i unes característiques tècniques i operatives definitòries. En el cas de la cartografia espanyola és possible distingir, entre els segles XVI i XIX, quatre tradicions clarament diferenciades: les vistes de ciutats, la topografia militar urbana, la planimetria cadastral urbana i la cartografia urbanística. L'objectiu d'aquest col·loqui és estudiar la gènesi d'aquests models o patrons de cartografia urbana, descriure'n els trets essencials i analitzar-ne les influències mútues.

Grup d'Estudis d'Història de la Cartografia de la UB i MUHBA.

Dijous 2, divendres 3 i dissabte 4 de febrer.
MUHBA plaça del Rei, sala Martí l'Humà
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.
Per a més informació, consulteu: www.ub.edu/gehc/cmhc17#cmhc17

Habitar Barcelona al segle XX

Coordinació: Amador Ferrer, arquitecte.

La jornada advoca per una particular –i innovadora– interpretació històrica de la Barcelona de la segona meitat del segle XX. Es defineix un cicle històric que comença amb l'arribada massiva d'immigrants a Barcelona, l'auto-construcció i l'accés diferit a la propietat de l'habitatge a través dels polígons, i que arriba fins als Jocs de 1992, que coincideixen amb l'amortització de les hipoteques i la consolidació de la propietat. Un període on la reivindicació urbanística i l'associacionisme veïnal creixen cercant mantenir, o augmentar, el valor social dels béns adquirits: demandes de millora de la urbanització, equipaments, espais lliures i articulació urbana. Hi intervindran: Amador Ferrer, arquitecte; José Luis Oyón, arquitecte; Joan Roca, MUHBA, i Carme Trilla, economista.

Dijous 22 de març, de 17 a 20.30 h.
MUHBA Oliva Artés
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

Reinventar els museus de ciutat. El futur de la Casa Padellàs

Coordinació: Joan Roca, MUHBA.

En el marc de la mostra-taller Casa Padellàs, Casa de la Història, a les sessions del seminari s'abordaran la reinvençió del perfil i les funcions dels museus de ciutat com a nuclis cabdals per a la cohesió cultural i la projecció exterior d'unes metròpolis socialment diverses, model que el MUHBA impulsa a Europa a través de la seva xarxa de museus, la City History Museums and Research Network of Europe. Les sessions abordaran els projectes per a la remodelació del conjunt de la Casa Padellàs i l'edifici annex de Llibreteria per al 75è aniversari del MUHBA i les propostes equivalents a altres museus de ciutat europeus, amb vista també a presentar propostes a la UNESCO i a la UE el 2018, Any Europeu del Patrimoni Cultural.

Hi intervindran: Josep Bracons, MUHBA; Joan Roca, MUHBA; Tomàs Morató, arquitecte, i Andrea Manenti, arquitecte, entre altres.

Dimarts 4 i dijous 6 d'abril, de 18 a 20.30 h.
MUHBA plaça del Rei, sala Martí l'Humà
Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

El patrimoni industrial i la identitat europea. La perspectiva de Flandes i Barcelona

Paisatges Urbans Emergents. V sessió

A Flandes, a Catalunya –de manera destacada a Barcelona– i en moltes altres ciutats i països d'Europa, la iniciativa ciutadana ha tingut un paper important en la valoració dels referents d'arquitectura i enginyeria, així com del món del treball, que han conformat l'Europa industrial. El seminari abordarà, en forma de visita-debat a l'exposició dedicada al patrimoni industrial de Flandes amb Adriaan Linters, la trajectòria seguida en el cas flamenc, per continuar amb una taula de debat àmplia sobre la trajectòria i la situació actual a Barcelona.

Hi intervindran: Adriaan Linters, Kleio. Heritage consultants; Jaume Artigues, arquitecte; Jordi Rogent, arquitecte, i Assumpció Feliu, AMCTAIC.

Dissabte 8 d'abril, de 10 a 13.30 h.
MUHBA Oliva Artés
Entrada gratuïta.
Es recomana reserva prèvia.

Projecte de Reforma de Casa Padellàs, 2017

L'iberisme: perspectiva des de Barcelona

Coordinació: Antoni Monterde, UB.

L'uropeisme cultural de Barcelona, si bé s'ha orientat històricament cap al nord, on ha buscat models per emular, no pot obviar la seva dimensió ibèrica. Barcelona ha vist com alguns dels seus intel·lectuals han somiat amb un federalisme peninsular que difuminés el poder polític central en favor d'un equilibri polític i territorial sostingut per una constel·lació de capitals com Lisboa, la Catalunya, Bilbao i la mateixa Barcelona.

La dificultat d'assolir l'ideal federalista no ha impedit –i potser més aviat ha estimulat– un iberisme cultural sostingut en el diàleg entre les diferents literatures peninsulars. Escriptors com Maragall, Ribera i Rovira, Gaziel o, fins i tot, Pla han plantejat un iberisme amb perspectiva des de Barcelona.

Hi intervindran: Arturo Casas, USC; Víctor Martínez-Gil, UAB, i Jesús Revelles, Universitat de les Illes Balears.

Dissabte 13 de maig, de 10 a 13.30 h.
Preu: 6 euros (reduït: 3 euros)
MUHBA Vil·la Joana

Història, Art i Alzheimer. II Seminari

El projecte Estimul'Art, que duen a terme el Museu Frederic Marès i el Museu d'Història de Barcelona, conjuntament amb la Fundació ACE i l'ESMUC, té per objectiu mostrar com la bellesa i el coneixement que proporcionen els museus pot ajudar a viure més plenament, quan l'Alzheimer i altres malalties afecten les nostres capacitats cognitives. La iniciativa compta amb un seguiment científicomèdic rigorós per millorar les propostes que els museus poden oferir als ciutadans, els resultats d'enguany es presentaran en aquest segon seminari.

Dimarts 23 de maig, de 10 a 13.30h
MUHBA plaça del Rei, sala Martí l'Humà
Entrada gratuïta.
Es recomana reserva prèvia.

Ensenyar a creure. Religió, art i conflicte a la Barcelona moderna, segles XVI-XVIII

El combat pel control ideològic i polític desencadenat en els inicis de l'Europa moderna, arran de la gran divisòria religiosa que van establir la reforma protestant i la subsegüent reforma catòlica, va revolucionar els mecanismes de propaganda massiva a través de la difusió de gravats. El seminari s'endinsa, mirant Europa i des de Barcelona estant, en el paper d'aquest art de combat, en l'evolució i contraposició de tècniques i iconografies i en la producció, a través de la impremta, d'un ampli repertori de gravats que es difonien per la xarxa urbana.

Hi intervindran: Sílvia Canalda, UB; Cristina Fontcoberta, UB; Xavier Torras, UdG, i Antoni Gelonch.

Dimarts 23 i dijous 25 de maig, de 17 a 20.30 h.
MUHBA plaça del Rei, sala Martí l'Humà
Preu: 6 euros (reduït: 3 euros).

Crisis i revolucions a Barcelona, 1917

Coordinació: Soledad Bengoechea.

L'any 1917 a Rússia, l'esgotament del tsarisme va portar a una revolució i a la implantació, per primera vegada, d'un sistema comunista. A Europa també va ser un any força convuls, a la guerra es van sumar protestes i revoltes a la major part dels països. A casa nostra es va viure una crisi que certificava la mort d'un sistema, el de la Restauració, i que ben bé hagués pogut acabar en una revolució. Els grups radicals de Barcelona van seguir com van poder el que passava a Sant Petersburg, buscant inspiració i estímul per a les seves demandes.

Hi intervindran: Pelai Pagès, UB; Soledad Bengoechea i Maria Cruz Santos, historiadores.

Dijous 1 de juny, de 17 a 20.30 h.
MUHBA plaça del Rei, sala Martí l'Humà
Preu: 6 euros (reduït: 3 euros).